DOUĂ PALOŞE

de Györfi-Deák György

Soarele se înălțase de amiază, mult deasupra stâncilor şi dogorea nemilos. Pe drumul prăfuit şi pârjolit ce trece prin ținutul sterp al Munților Seci, Două-paloşe, ostaşul, eroul de la Dealul Merelor Pârguite, cel trădat şi părăsit în bătălia de la Balta Lată, unde nobilii îşi dăduseră mâna cu rebelii împotriva fostului împărat, mergea către Oraşul-celor-zece-poduri. Nu zărea nici un petec de umbră, unde ar fi putut să se ascundă, să aştepte să se petreacă zăpuşeala zilei. Transpirase ca un cal, năduşeala îi ardea pielea, îi lipise cămaşa de piept, de spinare. Era deja foarte însetat, iar prin jur nu se vedea decât piatra goală. Înainta agale, încovoiat pe bastonul de călător, singurul său sprijin la drum lung, cu ochii în pământ.

Toropit de căldură, nici nu mai ştia pe unde calcă, lăsându-se în voia drumului. Îşi dădu seama că era cineva aşezat pe margine, abia după ce trecuse de el. Îl confundase, probabil, cu o buturugă. Se întoarse, era un bătrân călugăr, înveşmântat într-o roabă decolorată, numai petice. Medita. Cum Două-paloşe nu avea harul răbdării, se aplecă şi trase pustnicul de mânecă.

-N-aveți să-mi dați un pic de apă?

-N-am mai mult decât încape în mine, răspunse călugărul fără să-şi ridice privirea. Dar ocoleşte piatra cămilei şi vei găsi ochiul dragonului.

Viteazul ridică din mâini, omul acesta e nebun, i-a copt soarele mințile! Dar îşi schimbă pe loc părerea când schimnicul scoase de sub haină o ulcică cu buza ştirbă:

-M-ai îndatora să-mi aduci şi mie un strop?

-Desigur! strigă omul şi porni avântat la drum. Într-adevăr, nu departe, după o stâncă cu două cocoaşe pornea o cărăruie sinuoasă, iar după cel de-al treilea urcuş zări într-o vale nebănuită un lac cu apele de culoarea petalelor de stânjenel. Viteazul chiui şi începu să coboare, sărind din stâncă în stâncă aidoma unui țap sălbatic. Ajuns pe mal, se aruncă cu capul înainte în undele răcoroase.

Dar abia apucă să se ridice la suprafață, că dintre ape se înalță amenințător gâtul şerpesc al unui dragon. Două-paloşe încremeni în loc, dar îşi domoli frica şi cârmi iute, astfel încât să ajungă lateral, sub pieptul dihaniei. Arătarea îşi arcui gâtul şi se repezi cu capul în apă. Viteazul se trase într-o parte, în vâltoarea unde nu se putea deosebi ce este solz şi ce e val, şi se prinse de coama dragonului. Atunci animalul se înalță în ceruri. Părea un fulger aruncat în tării de lumina reflectată în oglinda apei. Aerul aluneca peste solzii aurii şi-i făcea să şuiere cu puterea unei tempeste, ghearele de diamant sfâşiau norii, iar şerpuirea năvalnică a trupului părea fără de sfârşit.

Mușchii fiarei plesneau ca niște bice, iar înălțarea era atât de rapidă, încât pocnetul lor părea să fie prea repede lăsat în urmă. De frică, Două- paloșe apucă una dintre ele și trase puternic, ca să înfrâneze avântul zburătorului. Dragonul scoase un muget copleșitor, cum nu se mai auzise de la despărțirea cerului de pământ, și-și scutură capul încornorat cu atâta furie, încât omul fu azvârlit cât colo.

Două-paloșe se născuse sub o stea norocoasă, deoarece nimeri iar în apă. Dar de această dată nu mai stătu să se răcorească, ci lopătă spornic din brațe și o tăie cu iuțeala țiparului către mal. Aruncă o privire către bolta cerească. Deși nu se zărea nici urmă de dragon, umplu dintr-o bucată ulcica pustnicului și-și luă tălpile la spinare. Alergă o bună bucată de drum, apoi se așeză mai la fereală, să-și tragă sufletul un pic.

-Era s-o pățesc... Ce mai dihanie! Mamă, ce sperietură am tras, de-am uitat și să tremur! Totuși, dacă mă gândesc bine, am izbutit să-l smulg pe mărețul dragon din bârlogul său de ape și să-l pun pe fugă. Cine a mai izbândit una ca asta? Nimeni, în afară de mine, Două-paloșe! Cred că sunt unul dintre vitejii fără de pereche. Ar trebui să mi se spună Viteazul Vitejilor!

Se înfățișă mândru nevoie-mare dinaintea pustnicului:

-Spuneți-mi, vă rog, cum credeți că a reușit un viteaz fără de pereche să izgonească dragonul din Lacul-petalelor-de-stânjenel?

-Ca un viteaz fără de pereche, prinzându-l de piept.

-Dar un viteaz cu faimă, cum ar fi procedat?

-Un viteaz cu faimă l-ar fi prins de gât.

-Dar un viteaz ca mine?

-Un viteaz ca tine l-a tras de mustăți.

Două paloșe înghiți în sec. Își dădu seama că moșul dinadins l-a trimis să-i aducă apă din lacul dragonului și se înfurie cumplit. Își încleștă mâna pe baston, cu gândul să-i facă de petrecanie călugărului.

-Spuneți-mi, vă rog, cum se cuvine ca un viteaz fără de pereche să omoare pe unul care și-a bătut joc de el?

-Cu pensula, răspunse liniștit bătrânul.

-Dar un viteaz cu faimă?

-Cu vorba.

-Dar un viteaz ca mine?

Pustnicul îl privi cu înțelegere:

-Un viteaz cu sufletul bun, ca tine, cunoaște valoarea unei vieți. Când totuși omoară pe cineva, o face la mânie, fără să se gândească, cu ce-i pică în mână. De exemplu, cu bastonul de călător.

Două-paloșe, văzând că înțeleptul l-a ghicit din nou, se ruși nă.

-Nu există putere mai presus decât viața, îl dăscăli maestrul. Cine crede că poate lua locul meşterului dulgher şi tăia cu toporul, lesne îşi va răni mâna. Numai cel care dă viață ființelor de sub cer, poate să le-o ia. Nouă, oamenilor, ne este menită doar măsura înțelepciunii.

Două-paloşe, care-şi dorise cândva să fie numit Viteazul Vitejilor, îl privi cu atenție şi desluşi pecetea dragonului pe fruntea înțeleptului. Parcă şi mustața stângă era un pic ciuntită. Îşi ceru smerit iertare, apoi voie să mai rămână. Stătu o săptămână, o lună, un an, apoi cine mai ştie cât? La timpul cuvenit, lepădă veşmintele de oştean, făcu legămintele de curățenie, îmbrăcă roba călugărească şi i se alătură bătrânului în pustnicie. Poate că mai trăiesc şi azi şi aşteaptă împreună să călăuzească puținii călători ce răzbat prin deşertul Munților Seci. Dacă veți nimeri din întâmplare pe acolo, vă rog să le transmiteți urările cele mai respectuoase din partea mea.